Raadsvoorstel

Onderwerp:	Verklaring van Geen Bedenkingen Parallelweg West 69-71 Culemborg
Portefeuillehouder:	[redacted]
Datum college besluit:	12 mei 2026
Behandelend ambtenaar:	[redacted]
Registratienummer:	GZDGCB2179522/2546561

Inleiding

Op 2 november 2023 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen door de Omgevingsdienst Rivierenland. De aanvraag heeft betrekking op het samenvoegen van de percelen Parallelweg West 69 en 71 tot één inrichting en het wijzigen van de indeling, activiteiten en bouwwerken.

Het bedrijf in kwestie valt, vanwege (toenmalige) milieuwetgeving, onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Dankzij de werking van de voormalige Wabo, betekent dit dat Gedeputeerde Staten ook bevoegd zijn tot het nemen van besluiten in het ruimtelijk spoor; in dit geval een afwijking van het omgevingsplan. De Wabo bepaalt ook dat bij zulke vergunningaanvragen een verklaring van geen bedenkingen is vereist van de betrokken gemeenteraad waarin het project is gelegen. Hiermee wordt geborgd dat de gemeente betrokken blijft, ook bij zaken waarvoor zij niet (meer) het bevoegd gezag is. Als de verklaring niet wordt afgegeven, kan de vergunning niet verleend worden. Zorgpunt van de gemeente Culemborg betreft een doorzet van 80.000 ton aan metaalafvalstoffen op locatie. In het milieuspoor zijn de gevolgen daarvan op het milieu bekeken en getoetst aan de milieunormen. Uit de toetsing blijkt dat deze activiteit binnen de gestelde milieunormen blijft. Op grond daarvan kan de vergunning verleend worden. Dat neemt niet weg dat het tonnage aan- en afgevoerd moet worden en dat de vrachtwagens die daar bij horen een route rijden. De zorg is aanwezig dat al het verkeer vanuit de locatie aan de Parallelweg West, noordwaarts via de Beesdseweg en dus via het te ontwikkelen stationsgebied, zal gaan rijden. Op die zorg gaan we in dit raadsvoorstel in.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Een verklaring van geen bedenkingen af te geven als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid Wabo, ten behoeve van de omgevingsvergunning voor Parallelweg West 69/71.

Argumenten

1.1 Juridisch kader voormalige wetgeving.

De aanvraag omgevingsvergunning is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het wettelijk kader bestaat uit de Wet Milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening in combinatie met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Die laatste zorgt ervoor dat in dit geval in de aanvraag twee activiteiten zijn opgenomen: Inrichting oprichten of veranderen (Milieu) en Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening. Elke activiteit wordt beoordeeld volgens het wettelijk kader, maar er zit samenhang tussen deze activiteiten. Het milieu deel ziet toe op de vergroting van de doorzet aan metalen naar 80.000 ton per jaar. Het ruimtelijke deel ziet toe op de strijdigheid met het bestemmingsplan op twee punten: op een deel van het terrein is de bewerking van metalen (knippen/shredderen) niet toegestaan en keerwanden van 4 meter zijn ook niet toegestaan. Met de omgevingsvergunning wordt hiervoor alsnog toestemming gevraagd.

1.2 In de aangeleverde ruimtelijke onderbouwing is verantwoord dat er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening'.

Volgens de Wabo kan er slechts medewerking worden verleend aan een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a onder 3, als de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In de onderbouwing wordt een belangenafweging gemaakt om te bezien of er nog sprake is van een goede ruimtelijk ordening. Dat is een breed begrip en er moeten bij een afwijking van de regels, veel belangen in ogenschouw worden genomen.
De aanvrager heeft een ruimtelijke onderbouwing met bijbehorende stukken en onderzoeken aangeleverd. Deze ruimtelijke onderbouwing is toegevoegd als bijlage bij dit voorstel. De onderliggende rapporten zijn voor de leesbaarheid en omvang achterwege gelaten. Met betrekking tot de ruimtelijke onderbouwing merken we op dat In de ruimtelijke onderbouwing is getoetst aan vastgesteld beleid op rijks-, provinciaal-, waterschaps- en gemeentelijk niveau en zijn de milieutechnische onderdelen verantwoord.

Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat voor de omliggende woningen. Geen van de milieuaspecten levert een belemmering op voor de beoogde ontwikkeling en gezien de beperkte omvang van de afwijking en de beperkte effecten die de beoogde ontwikkeling met zich meebrengt, wordt dit acceptabel geacht.

Wat we terugzien in de vergunning en ruimtelijke onderbouwing is een duidelijke scheiding tussen milieuregels en ruimtelijke regels. Elk aspect wordt op die regels beoordeeld en er is dus sprake van een goede ruimtelijke ordening. Maar ook de toenmalige Wabo had al een doelstelling in zich om zo integraal mogelijk een afweging te maken en die integrale afweging tussen milieu en ruimte komt beperkt terug in de vergunning. Hierna gaan we daar verder op in.

1.3. Milieuvergunning en de feiten.

Helmond Metalen is een bedrijf dat metaalafvalstoffen verwerkt. Die handelingen vallen onder milieuregels en maken de bedrijfsactiviteiten vergunningplichtig. (Onder de omgevingswet zouden we spreken van milieubelastende activiteiten.) In de milieuregels worden de gevolgen van de activiteit voor het milieu inzichtelijk gemaakt en die gevolgen zijn afhankelijk van de omvang. Bedrijven bepalen zelf de omvang die ze aanvragen; zo ook Helmond Metalen. Helmond Metalen heeft 80.000 ton doorzet aangevraagd. In een (ambtelijk) overleg met het bedrijf hebben zij aangegeven dat een bedrijfseconomische groei naar 80.000 ton op korte of middellange termijn niet heel realistisch is. Ze hebben zo royaal aangevraagd om voor zichzelf ruimte te creëren om te kunnen groeien zonder daarbij op korte termijn opnieuw vergunning te hoeven aanvragen.

Uit de ontwerp-milieuvergunning blijkt dat met 80.000 ton aan doorzet, er voldaan wordt aan de milieunormen. Dat betekent dat een lagere doorzet ook binnen de normen blijft. Met deze vergunning kan en mag Helmond Metalen doorgroeien naar dit tonnage als maximum. Of dat ook daadwerkelijk gebeurt, is afhankelijk van Helmond Metalen zelf en de ontwikkelingen op de markt.

Een deelconclusie: er zit op dit moment een verschil tussen de feiten en de te vergunnen situatie.
Maar in onze afweging kunnen we niet anders dan gebruik maken van de te vergunnen situatie.

1.4 Verkeersaspecten.

Hoeveelheid vrachtverkeer

De beoogde doorzet van 80.000 ton metaalafval per jaar leidt tot een aanzienlijk aantal transportbewegingen. Omdat aanvoer én afvoer elk 80.000 ton omvatten, gaat het om 160.000 ton per jaar. Uitgaande van een capaciteit van 30 ton per vrachtwagen komt dit neer op ongeveer 28 vrachtwagens per dag, ongeveer 4 per uur.

Waarom meer doorzet en minder vrachtwagens?

De locatie Parallelweg 69-71 kende voorheen twee afzonderlijke bedrijven met elk een eigen milieuvergunning. Hoewel de gezamenlijke vergunde hoeveelheid metaalafval destijds lager was dan in de nieuwe aanvraag, lag het aantal transportbewegingen toen juist hoger. In de huidige aanvraag wordt met minder vrachtwagens meer tonnage vervoerd. Dit komt doordat transportkosten tegenwoordig aanzienlijk hoger zijn, waardoor het bedrijf efficiënter werkt en geen halfvolle vrachtwagens laat rijden. Daarnaast zijn de oude vergunningen bijna twintig jaar oud en gebaseerd op andere economische en operationele uitgangspunten dan nu. Een vergelijking tussen oud en nieuw heeft daarom beperkte waarde: bij verlening vervallen de oude vergunningen, en de beoordeling moet zich richten op de milieugevolgen van de nieuwe, toekomstige situatie.

Rijroutes

Er zijn twee routes die van en naar de locatie aan de Parallelweg West leiden. Een daarvan loopt via de Beesdseweg (door plangebied Stationsomgeving) en een andere via de Zeedijk in het buitengebied. Uit een overleg blijkt dat Helmond Metalen vooral gebruik maakt van eigen chauffeurs en dat deze meestal de route via de Zeedijk nemen.

Dit relativeert onze zorg over de aantallen vervoerbewegingen, maar heeft juridisch gezien geen waarde. Omdat beide routes openbaar zijn, is het theoretisch mogelijk dat al het verkeer over de Beesdseweg gaat. Dit kan alleen tegengegaan worden door de verklaring van geen bedenkingen niet af te geven. Dat is weliswaar gunstig voor de gemeente, maar heeft ook gevolgen voor het bedrijf.

1.5 Belang van het bedrijf en de procedure.

Zonder verklaring van geen bedenkingen kan de vergunning niet worden verleend. Het bedrijf valt dan terug op de geldende, maar ook verouderde vergunningen. Die vergunningen zullen waarschijnlijk de voorgestane ontwikkeling en groei van het bedrijf belemmeren. Dat is niet het effect dat beoogd wordt. Het belang van het bedrijf moet ook meegewogen worden in de afweging.

De juridische procedure die gevolgd wordt, is de uitgebreide procedure. Deze procedure kent formeel geen exacte einddatum waarop de vergunning verleend moet zijn. We moeten constateren dat de procedure lang loopt. Dat is ook mede veroorzaakt door de uiting van onze zorg richting bevoegd gezag en dat de reactie daarop zorg die zorg niet hebben weggenomen.
Inmiddels is het urgent geworden dat er een besluit moet worden genomen over de verklaring van geen bedenkingen. Er is vanuit tijdsoogpunt geen ruimte om de doorzet van de 80.000 ton “uit te onderhandelen”. Over de aanvraag zoals die er ligt, moet een besluit komen.

Wat we ook gezien hebben, is dat met de voorgestelde vergunning er een theoretisch maximum is gesteld waarvan we ook weten dat deze op korte termijn niet gerealiseerd wordt en er zelfs getwijfeld kan worden of deze überhaupt gehaald wordt. Daarbij komt dat met het maximum aan tonnage en de nodige aannames over aan en -afvoer (gewicht in vrachtauto); er sprake kan zijn van 4 vrachtauto’s per uur. Het ontbreekt ons aan een

goede maatstaf om te beoordelen of dit getal van 4 vrachtauto's per uur veel of weinig is voor een gebied waar wonen en werken gemengd is.

Kanttekeningen

1.1 Belang gemeente komt niet terug in de ruimtelijke onderbouwing.
Het belang van de gemeente Culemborg schuilt in de rijroute van het vrachtverkeer van en naar het bedrijf aan de Parallelweg West 69. Meest voor de hand liggende route is noordwaarts via de Beesdseweg naar de N320. De Beesdseweg ligt deels binnen de begrenzing van de structuurvisie Stationsomgeving Culemborg. In deze visie wordt het gebied getransformeerd naar een woonomgeving. Het vrachtverkeer van en naar het bedrijf rijdt, in de toekomst, dan door een woongebied. Dit wordt als niet wenselijk gezien. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dit belang niet onderkend. Het belang is feitelijk van aard.

1.2 De juridische regels zijn leidend onder het regime van de Wro.
Onder de Wro zijn de regels van het bestemmingsplan leidend bij een beoordeling. De regels van het bestemmingsplan bevatten geen grenzen voor de omvang van het bedrijf. Op de huidige locatie kan in theorie de doorzet/verwerking van metaalafval onbeperkt toenemen, zonder dat er strijd ontstaat met de regels uit het bestemmingplan. De gemeente Culemborg heeft via dit ruimtelijk spoor geen bevoegdheid om daartegen op te treden; er kunnen dus onbeperkt vrachtwagens via de Beesdseweg van en naar het bedrijf rijden. Dit is juridisch gezien correct en dit argument wordt gebruikt in de ruimtelijke onderbouwing om te betogen dat de hoeveelheid vrachtverkeer niet van belang is in de afweging om toestemming te geven voor het bewerken van metaalafvalstoffen op dat deel van het terrein waar de uitbreiding plaatsvindt.
Daarmee ontstaat de situatie dat vanuit juridisch oogpunt de feiten niet worden meegenomen met als gevolg dat het belang van Culemborg ook niet wordt meegenomen.

In de milieuregels komt de hoeveelheid vrachtverkeer terug in de vorm van indirecte geluidshinder voor woningen in de directe omgeving. De toename van bedrijfsactiviteiten mag er niet toe leiden dat de geluidsbelasting op omliggende woningen boven een gestelde norm uitkomt. Bijbehorende geluidsrapporten laten zien dat met een doorzet van 80.000 ton en bijbehorend vrachtverkeer, de geluidsnormen niet worden overschreden. Ook ten aanzien van andere milieuaspecten wordt aan de milieuwetgeving voldaan.

Geconcludeerd kan worden, dat onder het regime van Wro en Wabo voldaan wordt aan een goede ruimtelijke ordening.

1.3 Omgevingswet.
De Omgevingswet beoogt een nog verdere integratie van milieu en ruimtelijke ordening. Ingrepen in de fysieke leefomgeving staan centraal en de gevolgen daarvan moeten integraal worden afgewogen.
De omgevingsvergunning is aangevraagd begin november 2023; een moment waarop zeker was dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking zou gaan treden. Een aanvraag wordt getoetst aan de regels die gelden op het moment van indiening van de aanvraag. Wanneer duidelijk of inzichtelijk is dat de vergunning verleend gaat worden op een moment dat wetgeving verandert, mag (en/of moet) ook gekeken worden of de verleende vergunning niet in strijd is met nieuwe wetgeving. (Dit wordt ook wel ex-nunc toetsing genoemd.)

Op het moment van indiening van de aanvraag was voldoende bekend dat nieuwe wetgeving in werking zou treden. Onder de Omgevingswet geldt het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties als "opvolger" van een goede ruimtelijke ordening. Wij zijn van mening dat hier in de ruimtelijke onderbouwing een passage aan gewijd had mogen / moeten worden. In het kader van de toedeling van functies aan locaties had

Gedeputeerde Staten zich kunnen afvragen of bedrijvigheid in deze omvang (functie) nog wel op de juiste locatie zit, waarbij dan alle gevolgen van de intensivering in ogenschouw worden genomen.

1.4 Waarom dienen onze belangen wel gewogen te worden in de besluitvorming?
Omdat er sprake is van een strijdigheid met het bestemmingsplan en er dus afgeweken moet worden van de regels. Bij een afwijking van de regels mogen meer belangen gewogen worden die in het geding kunnen zijn en niet alleen de belangen die betrekking hebben op de regel waarvan afgeweken wordt.
De afwijking van het omgevingsplan ziet toe op hogere keerwanden (4 in plaats van 3 meter hoog) en op het toestaan van het knippen/shredderen van metaalstukken op het terrein naast de oorspronkelijk locatie van Helmond Metalen. Bij elkaar genomen, wordt met de afwijking van deze regels een groei van het bedrijf gefaciliteerd. De effecten van die groei mogen worden meegenomen in die afweging. Immers, tot hoever kan die groei gaan. Dat er in de geldende planologische regels geen grenzen zijn gesteld aan de omvang van het bedrijf, wil niet zeggen dat (dus) onbeperkte groei gefaciliteerd moet worden. Een afweging over de omvang is wel degelijk op zijn plaats.

Binnen de geldende bedrijfsbestemming wordt middels aanduidingen onderscheid gemaakt in soorten bedrijvigheid die ter plaatse worden toegestaan. Helmond Metalen mocht metaalafvalstoffen op- en overslaan en verknippen tot kleinere stukken; het naastgelegen bedrijf mocht alleen metaalafvalstoffen op- en overslaan. Nu Helmond Metalen uitbreidt met naast gelegen gronden, is het logisch dat de bewerking die zij toepast op de metalen ook op die gronden wordt toegestaan. De geldende aanduiding staat daarvoor in de weg. Onderzoeken bij de ruimtelijke onderbouwing laten zien dat de effecten van bewerking op de nieuwe locatie aanvaardbaar zijn voor de directe omgeving, inclusief het geluid van het extra vrachtverkeer van en naar het bedrijf.
Omdat er meer metaal verwerkt wordt, is er ook behoefte om de keerwanden te verhogen van 3 naar 4 meter. De impact van deze verhoging is gering en aanvaardbaar.

Elke afzonderlijke afwijking levert een afweging op waarbij de afwijking aanvaardbaar wordt bevonden. Dat is een correcte gang van zaken, maar daar hoeft het niet bij te blijven. Juist het ‘totaalplaatje’ vraagt ook om een afweging, waarbij verder wordt gekeken dan de regels zelf.

Kosten, Baten, Dekking

Er zijn geen directe financiële consequenties voor de gemeente. Leges zijn verschuldigd.

Personele en/of Juridische gevolgen

Geen directe personele en juridische gevolgen.

Communicatie en Burgerparticipatie

Gedeputeerde Staten zijn het bevoegd gezag in deze vergunning. Het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken zullen door hen worden gepubliceerd. Hierbij kan iedereen een zienswijze indienen. Zienswijzen kunnen zowel tegen de verklaring als tegen de vergunning gericht zijn, of tegen beide.

Bijlage:

1. Uitbreiding Helmond Metalen te Culemborg, ruimtelijke onderbouwing, rapportnr. F 22694-8-RA-005 d.d. 25 februari 2026 (GZDGCB2179522/2546807)

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB2179522/2546561

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Een verklaring van geen bedenkingen af te geven als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid Wabo, ten behoeve van de omgevingsvergunning voor Parallelweg West 69/71.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 18 juni 2026

De griffier

[redacted]

ValidSigned door [redacted]
op 22-06-2026

De voorzitter

[redacted]

ValidSigned door [redacted]
op 22-06-2026